

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

Buletini Informativ

Korrik — Dhjetor 2016

PËRMBAJTJA.....	1
RAPORTI GJASHTËMUJOR I PUNËS	2
VIZITAT DHE AKTIVITETET E GJYKATËS.....	4
PËRVOJAT DHE PRAKTIKAT PERSONALE.....	7
GJEDNJ - VENDIME TË RËNDËSISHME	9
KOMISIONI I VENECIAS - NGJARJE ME RËNDËSI.....	11
AKTGJYKIMET	12
KUSH MUND TË PARASHTROJË KËRKESË NË GJYKATËN KUSHTETUESE?	13
PARASHTRIMI I KËRKESËS	14

Kushtetuta e Kosovës - Kapitulli VIII

Gjykata Kushtetuese

Neni 112

[Parimet e Përgjithshme]

Gjykata Kushtetuese është autoriteti përfundimtar në Republikën e Kosovës për interpretimin e Kushtetutës dhe të përputhshmërisë së ligjeve me Kushtetutën.

Gjykata Kushtetuese është plotësisht e pavarur në kryerjen e përgjegjësisë së saj.

Përbërja e Gjykatës Kushtetuese

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Kosovës përbëhet nga 9 (nëntë) gjyqtarë.

Gjyqtarët e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës emërohen në pajtim me nenin 114 [*Përbërja dhe Mandati i Gjykatës Kushtetuese*] të Kushtetutës, dhe të neneve 6 dhe 7 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës.

Pas themelimit të Gjykatës Kushtetuese në vitin 2009 dhe në pajtim me nenin e mëparshëm 152 [*Përbërja e Përkohshme e Gjykatës Kushtetuese*] të Kushtetutës, 6 (gjashtë) nga 9 (nëntë) gjyqtarët u emëruan nga Presidenti i Republikës së Kosovës me propozimin e Kuvendit.

Nga 6 (gjashtë) gjyqtarët vendorë, 2 (dy) gjyqtarë shërbyen për një mandat 3 (tre) vjeçar, pa mundësi të rizgjedhjes, 2 (dy) gjyqtarë shërbyen për një mandat prej 6 (gjashtë) vjetësh, pa mundësi të rizgjedhjes, dhe 2 (dy) gjyqtarë shërbejnë për një mandate prej 9 (nëntë) vjetësh, pa mundësi të rizgjedhjes.

Në pajtim me nenin e lartpërmendur 152 [*Përbërja e Përkohshme e Gjykatës Kushtetuese*] të Kushtetutës, 3 (tre) gjyqtarë ndërkombëtarë u emëruan nga Përfaqësuesi Ndërkombëtar Civil, pas konsultimit me Kryetarin e Gjykatës Evropiane për të Drejtat e Njeriut.

Aktualisht, Gjykata Kushtetuese përbëhet nga 9 (nëntë) gjyqtarë: 6 (gjashtë) gjyqtarë vendorë dhe 3 (tre) gjyqtarë ndërkombëtarë.

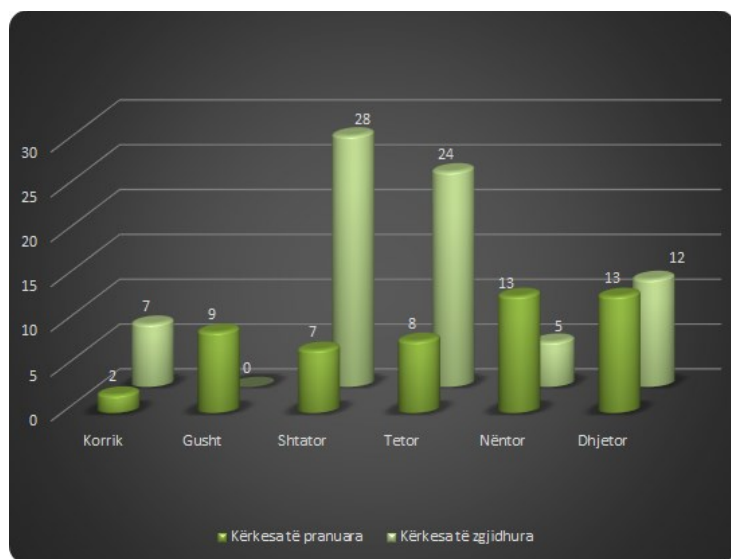
Statusi i lëndëve

Gjatë periudhës gjashtëmuajore: 1 korrik – 31 dhjetor 2016, Gjykata ka pasur në punë gjithsej 157 kërkesa/lëndë.

Gjithsej 76 kërkesa janë zgjidhur ose 48.4% e të gjitha rasteve në disponim.

Gjatë kësaj periudhe, 69 vendime janë publikuar në ueb-faqen e Gjykatës dhe janë proceduar te palët, ndërsa të tjerat janë në proces të përgatitjes.

*Dinamika e kërkesave të pranuar sipas muajve
(1 korrik – 31 dhjetor 2016)*

Në vijim janë paraqitur 3 aktgjykimet që Gjykata nxori gjatë periudhës gjashtëmuajore: 1 korrik – 31 dhjetor 2016:

- Aktgjykim në rastin KO 73/16, i parashtruar nga Avokati i Popullit, vlerësimi i kushtetutshmërisë së Qarkores Administrative nr. 01/2016, të nxjerrë nga Ministria e Administratës Publike të Republikës së Kosovës, më 21 janar 2016.
- Aktgjykim në rastin KI 65/15, i parashtruar nga: Tatjana Davila, Ljubisa Maric, Zorica Krsenkovic, Zlata Jevtic, vlerësimi i kushtetutshmërisë së mospërmbarimit të 3 (tri) aktgjykimeve të Kolegjit të Apelit të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme përkitazi me Agjencinë Kosovare të Pronës, përkatësisht aktgjykimeve nr. GSK-KPA-A-021/12, të 17 janarit 2013, GSK-KPA-A-141/12, të 17 prillit 2013, dhe GSK-KPA-A-045/12, të 3 tetorit 2012, dhe 2 (dy) vendimeve të Komisionit për Kërkesa Pronësore të Kosovës, përkatësisht KPCC/D/A/211/2013, të 21 gushtit 2013, dhe KPCC/D/C/216/2013, të 22 nëntorit 2013.

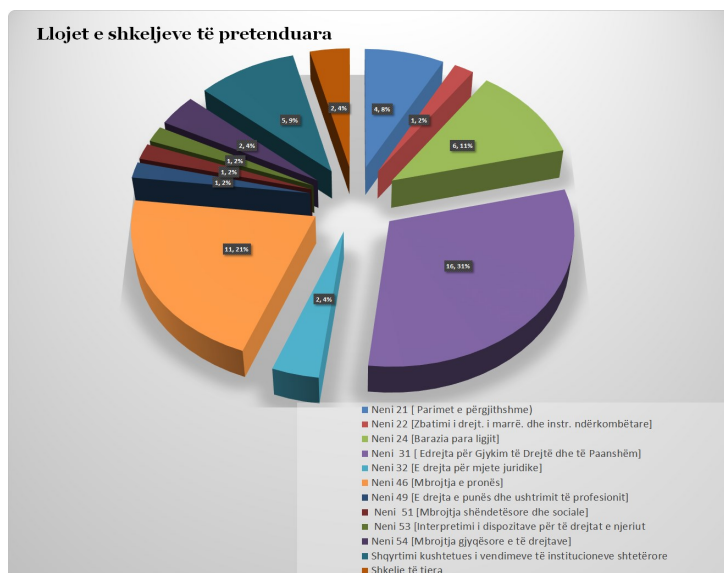
- Aktgjykim në rastin KI 18/16, i parashtruar nga Bedri Salihu. Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. nr. 308/2015, të 12 nëntorit 2015.

Llojet e shkeljeve të pretenduara

Llojet e shkeljeve të pretenduara nga 52 kërkesat e pranuar gjatë periudhës gjashtëmuajore: 1 korrik – 31 dhjetor 2016, është si në vijim:

- Neni 21 [Parimet e përgjithshme], 4 raste ose 7,7%;
- Neni 22 [Zbatimi i drejtpërdrejtë i marrëveshjeve dhe instrumenteve ndërkombëtare], 1 rast ose 1,9%;
- Neni 24 [Barazia para ligjit], 6 raste ose 11,5 %;
- Neni 31 [E drejta për gjykim të drejtë dhe të paanshëm], 16 raste ose 30,8%;
- Neni 32 [E drejta për mjete juridike], 2 raste ose 3,8%;
- Neni 46 [Mbrojtja e pronës], 11 raste ose 21,2%;
- Neni 49 [E drejta e punës dhe ushtrimit të profesionit], 1 rast ose 1,9%;
- Neni 51 [Mbrojtja shëndetësore dhe sociale], 1 rast ose 1,9%;
- Neni 53 [Interpretimi i dispozitave për të drejtat e njeriut], 1 rast ose 1,9%;
- Neni 54 [Mbrojtja gjyqësore e të drejtave], 2 raste ose 3,8%;
- Shqyrtimi kushtetues i vendimeve të institucioneve shtetërore, 5 raste ose 9,6%;
- Shkelje të tjera, 2 raste ose 3,8%;

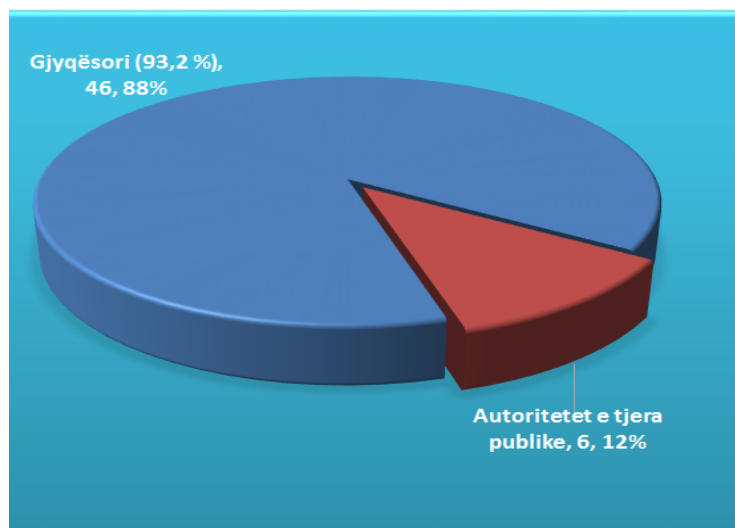
*Shkeljet e pretenduara, sipas llojit të shkeljeve
(1 korrik – 31 dhjetor 2016)*

Autorët e supozuar të shkeljes së të drejtave

- 46 ose 88,5 % kërkesa kanë të bëjnë me vendimet e gjykatave
- 6 ose 11,5 % kërkesa kanë të bëjnë me autoritetet e tjera publike

*Shkelësit e supozuar të të drejtave
(1 korrik – 31 dhjetor 2016)*

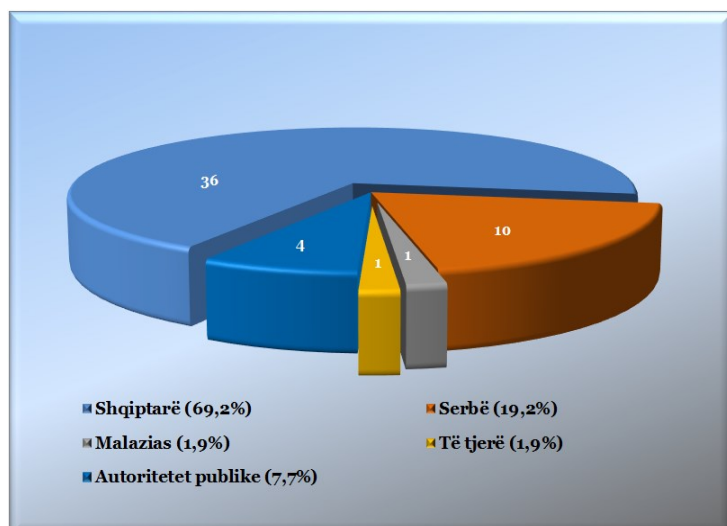

Qasja në Gjykatë

Qasja e individëve tregohet me sa vijon:

- 36 kërkesa nga shqiptarët, ose 69,2%
- 10 kërkesa nga serbët, ose 19,2%
- 4 kërkesa janë parashtruar nga autoritetet e tjera publike (personat juridik), ose 7,7%
- 1 kërkesë nga komuniteti malazias, ose 1,9%
- 1 kërkesë nga të tjerët, ose 1,9%

*Struktura etnike e paraqitësve të kërkesave
(1 korrik – 31 dhjetor 2016)*

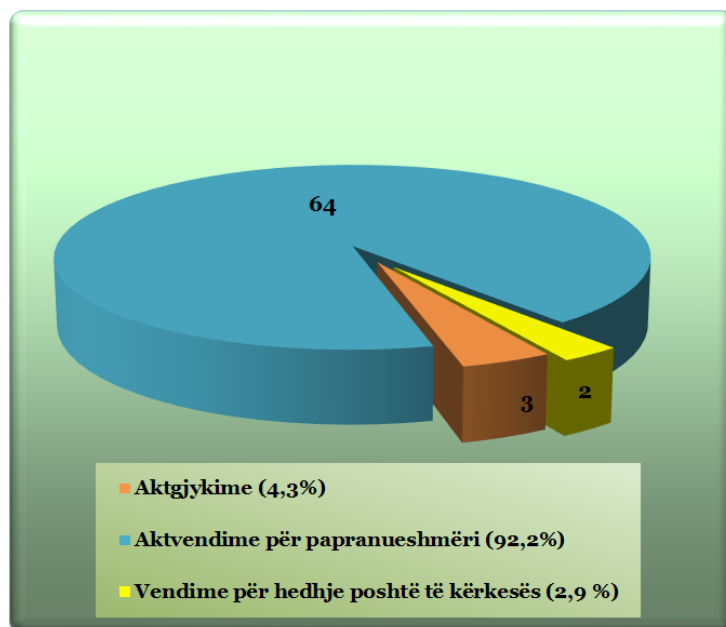
Seancat dhe kolegjet shqyrtuese

Gjatë periudhës gjashtëmujore: 1 korrik – 31 dhjetor 2016, Gjykata Kushtetuese ka mbajtur 17 seanca plenare me 66 kolegje shqyrtuese në të cilat rastet e shqyrtuara u zgjidhën me vendime, me aktvendime, me aktgjykime dhe me masë të përkohshme.

Struktura e vendimeve të publikuara është si në vijim:

- 3 Aktgjykime
- 64 Aktvendime për papranueshmëri
- 2 Vendime për masë të përkohshme
- 2 Vendime për hedhje poshtë të kërkesës

*Struktura e vendimeve
(1 korrik – 31 dhjetor 2016)*

3 gusht 2016

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës, znj. Arta Rama-Hajrizi, dhe gjyqtarja e Gjykatës Kushtetuese, znj. Gresa Caka-Nimani, pritën në takim Udhëheqësin e Programit të USAIDIT për fuqizimin e Sektorit të Drejtësisë në Kosovë (JSSP), z. Patrick Wujcik, dhe Zëvendës udhëheqësen e Programit znj. Pranvera Reçica-Kirkbride. Udhëheqësi i Programit të USAIDIT për fuqizimin e Sektorit të Drejtësisë në Kosovë (JSSP), z. Patrick Wujcik, pasi përgëzoi kryetaren Rama-Hajrizi për punën e deritanishme të institucionit që udhëheq, u zotua për vazhdimin e mbështetjes së Gjykatës Kushtetuese nga misioni që ai udhëheq edhe në tri vitet e ardhshme.

7 shtator 2016

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Kosovës, në bashkëpunim me Gjykatën Supreme të Republikës së Kosovës dhe me përkrahjen e Fondacionit gjerman për bashkëpunim ligjor ndërkombëtar (IRZ), organizuan punëtorinë në temën: “Antikorrupsioni”, e cila u mbajt në Selanik. Pjesëmarrësit në punëtori patën rastin të njihen më për së afërmi me praktikën dhe me instrumentet ndërkombëtare për parandalimin dhe luftimin e korrupsionit, e në veçanti me kornizën ligjore dhe me mekanizmat gjyqësorë për luftimin e korrupsionit në Austri. Në këtë temë, me prezantimet e tyre u paraqitën Prof. dr. Matthias Hartwig, ligjërues i të Drejtës Ndërkombëtare Publike dhe i të Drejtës Kushtetuese në Universitetin e Heidelbergut në Gjermani, si dhe Dr. Johannes Windisch, prokuror publik në Prokurorinë Publike të Austrisë për luftimin e krimit dhe të korrupsionit në Vjenë, të cilët njëherësh ishin edhe moderatorë të punëtorisë.

22 shtator 2016

Me ftesë të Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Bullgarisë, kryetarja e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës, znj. Arta Rama-Hajrizi, dhe gjyqtarja, Prof. dr. Snezhana Botusharova, qëndruan për vizitë zyrtare në kryeqytetin bullgar, Sofje. Kryetarja Rama-Hajrizi dhe gjyqtarja Botusharova u ftuan për të marrë pjesë në konferencën ndërkombëtare në temën “Mbrotjtja e të drejtave themelore të qytetarëve dhe siguria kombëtare në botën moderne: Roli i gjykatave kushtetuese”, e organizuar me rastin e kremtimit të 25-vjetorit të themelimit të Gjykatës Kushtetuese të Bullgarisë. Gjatë qëndrimit në Sofje, kryetarja Rama-Hajrizi dhe gjyqtarja Botusharova u pritën në takim të veçantë nga kryetari i Gjykatës Kushtetuese të Bullgarisë, z. Boris Velchev.

30 shtator 2016

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës, znj. Arta Rama-Hajrizi, priti në takim njohës shafen e re të Misionit të BE-së për sundim të ligjit në Kosovë (EULEX), znj. Alexandra Papadopoulou. Pasi i uroi suksese në detyrën e re, kryetarja Rama-Hajrizi, fillimisht e njoftoi znj. Papadopoulou me përbërjen e Gjykatës, me punën e deritanishme, si dhe me përpjekjet e vazhdueshme që po bëhen për ngritjen e kapaciteteve profesionale të Gjykatës Kushtetuese, duke falënderuar me këtë rast edhe donatorët ndërkombëtarë për përkrahjen e ofruar. Në vijim të

bisedës, kryetarja Rama-Hajrizi, e vlerësoi si shumë të rëndësishëm rolin dhe kontributin e deritashëm të Misionit të EULEX-it në sundimin e të drejtës dhe në luftimin e krimit të organizuar në Kosovë. Znj. Papadopoulou shprehu gatishmërinë e Misionit që ajo përfaqëson për mbështetjen e pavarësisë së Gjykatës Kushtetuese të Kosovës dhe për fuqizimin e saj.

26 tetor 2016

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Kosovës kremtoi Vitin e Shtatë Gjyqësor me një ceremoni solemne, që u organizua në hotelin “Swiss Diamond Hotel” në Prishtinë.

Në ceremoni morën pjesë udhëheqësit më të lartë shtetërorë, përfaqësues të akredituar të misionëve diplomatike dhe të organizatave ndërkombëtare në vend, si dhe delegacionet e nivelit më të lartë të Gjykatës Kushtetuese të Shqipërisë, të Maqedonisë, të Turqisë, të Kroacisë, të Portugalisë, të Bullgarisë, të Malit të Zi, si dhe të Gjykatës së Lartë të Shqipërisë.

Me fjalim rasti, pjesëmarrësve në këtë ceremoni iu drejtuan kryetarja e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës, znj. Arta Rama-Hajrizi, presidenti i Republikës së Kosovës, z. Hashim Thaçi, kryeministri i Republikës së Kosovës, z. Isa Mustafa, kryetari i Kuvendit të Republikës së Kosovës, z. Kadri Veseli, si dhe ministrja e Drejtësisë, znj. Dhurata Hoxha. Pas ceremonisë solemne, në hotelin “Swiss Diamond Hotel” u mbajt edhe Konferenca e parë ndërkombëtare e organizuar në përvjetorin e themelimit të Gjykatës Kushtetuese të Kosovës, në temën: *“Kontrolli incidental si mekanizëm kushtetues në sigurimin e kushtetutshmërisë së ligjeve në vendet në tranzicion”*.

2 nëntor 2016

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Kosovës, në bashkëpunim me Projektin për reformë ligjore të Agjencisë gjermane për bashkëpunim ndërkombëtar (GIZ), organizuan punëtorinë në temën: *“Mediet dhe institucionet: Transparenca kundrejt konfidencialitetit”*, e cila u mbajt në hotelin “Emerald” në Prishtinë. Qëllimi i punëtorisë, në të cilën pjesëmarrës ishin edhe përfaqësues dhe udhëheqës të zyrave për komunikim dhe informim të institucioneve vendore, ishte diskutimi i sfidave me të cilat Gjykata Kushtetuese, si dhe institucionet e tjera shtetërore, përballen në punën e tyre të përditshme në raport me mediat.

Ndër të tjera, në punëtori u trajtua çështja e formave më praktike të komunikimit me mediat, hartimi dhe zhvillimi i objektivave strategjikë të komunikimit, përzgjedhja e metodave më efektive të komunikimit, si dhe kufiri ndërmjet transparencës dhe konfidencialitetit të punës së institucioneve në raport me mediat. Moderator i punëtorisë ishte dr. Bernd Odörfer, gjyqtar dhe zëdhënës i Gjykatës së Lartë Rajonale të Shtutgartit, i cili më herët ishte i angazhuar edhe në cilësinë e zëdhënësit të Gjykatës Kushtetuese Federale të Gjermanisë.

9 nëntor 2016

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës, znj. Arta Rama-Hajrizi, priti në takim një delegacion nga Komisioni i Venecias, i përbërë nga znj. Tanja Gerwien, përfaqësuese e Departamentit për Drejtësi Kushtetuese në Komisionin e Venecias, z. Ciril Ribičič, anëtar përfaqësues i Sllovenisë dhe z. Pere Vilanova Trias, anëtar përfaqësues i Andorrës në Komisionin e Venecias. Gjatë takimit, kryetarja Rama-Hajrizi i informoi mysafirët përkitazi me punën e deritanishme të Gjykatës Kushtetuese, ndikimin e vendimeve të saj jo vetëm në lëmin e drejtësisë kushtetuese, bashkëpunimin me institucionet e tjera ndërkombëtare dhe me përpjekjet që po bëhen për t'u anëtarësuar në Konferencën Evropiane të Gjykatave Kushtetuese.

Ajo vuri theksin në bashkëpunimin e shkëlqyer që Gjykata Kushtetuese vazhdon të ketë me Komisionin e Venecias, duke veçuar vizitat reciproke të nivelit më të lartë dhe kontributin e vazhdueshëm të Gjykatës me përgjigjet e saj në çështje të ndryshme kushtetuese të parashtruara në Forumin e Venecias. Në vazhdim të bisedës, të dyja palët diskutuan çështje me rëndësi përkitazi me parashtrimin e kërkesave në Komisionin e Venecias dhe me rolin e rëndësishëm këshillëdhënës që ka ky institucion në proceset e reformës kushtetuese dhe të reformës elektorale në shtetet anëtare.

9 nëntor 2016

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës, znj. Arta Rama-Hajrizi, priti në takim shëfën e ri të Organizatës për Siguri dhe Bashkëpunim Evropian (OSBE) në Kosovë, z. Jan Braathu. Pasi e falënderoi z. Braathu për angazhimin e mëhershëm dhe për mbështetjen që i ka ofruar Gjykatës Kushtetuese në cilësinë e ambasadorit të Norvegjisë në Kosovë, kryetarja Rama-Hajrizi i uroi suksese të mëtejshme në detyrën e tij të re. Në vazhdim të bisedës, ajo shprehu vlerësimin e saj për rolin e rëndësishëm që ka Misioni i OSBE-së në fuqizimin e sundimit të ligjit dhe në promovimin e të drejtave të njeriut në Kosovë, me ç'rast shfaqti bindjen se marrëdhëniet në mes të dy institucioneve do të vazhdojnë të intensifikohen edhe më tej nëpërmjet projekteve të përbashkëta, veçanërisht në fushën e të drejtave të njeriut. Shëfi i ri i OSBE-së, z. Braathu, konfirmoi gatishmërinë e institucionit që udhëheq tani për mbështetjen dhe thellimin e bashkëpunimit me Gjykatën Kushtetuese në të gjitha fushat me interes të ndërsjellë.

29 nëntor 2016

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës, znj. Arta Rama-Hajrizi, e shoqëruar nga zëvendëskryetari i Gjykatës, z. Ivan Çukalović, dhe gjyqtarja, znj. Selvete Gërzhaliu-Krasniqi, priti në takim ekspertin evropian të së drejtës kushtetuese dhe njëherësh shëfën e Katedrës së të drejtës publike në Universitetin e Regensburgut në Gjermani, z. Rainer Arnold. Gjatë bashkëbisedimit, kryetarja Rama-Hajrizi e njoftoi profesorin Arnold me punën e deritanishme të Gjykatës Kushtetuese, me sfidat aktuale në funksionimin e saj, si dhe me reformat ligjore që po bëhen në funksion të avancimit të sistemit kushtetues në Republikën e Kosovës. Profesi Arnold e përgëzoj kryetaren Rama-Hajrizi për të arriturat e institucionit që ajo drejton dhe shprehu bindjen se zhvillimi i gjyqësisë kushtetuese është parakusht thelbësor për zhvillimin demokratik të çdo vendi.

1 dhjetor 2016

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës, znj. Arta Rama-Hajrizi, priti në takim njohës Përfaqësuesen e Posaçme të BE-së dhe njëherësh shëfën e re të Zyrës së Bashkimit Evropian në Kosovë, znj. Natalija Apostolova.

Kryetarja Rama-Hajrizi i uroi suksese znj. Apostolova në detyrën e sapoemëruar dhe e vlerësoi si të shkëlqyeshëm bashkëpunimin e deritashëm të Gjykatës Kushtetuese me Zyrën e BE-së në Kosovë. Përbërja dhe funksioni, bashkëpunimi me institucionet homologe dhe organizatat e tjera ndërkombëtare, si dhe sfidat me të cilat vazhdon të ballafaqohet Gjykata Kushtetuese në punën e saj, ishin ndër temat që u diskutuan në takimin dypalësh. Temë e bisedës ishin edhe çështje të tjera që kanë të

bëjnë me funksionimin e sistemit të drejtësisë në vend, me ç'rast kryetarja Rama-Hajrizi shprehu mirënjohjen e saj për mbështetjen dhe për përkrahjen e vazhdueshme që Zyra e BE-së i ka ofruar Gjykatës, por edhe institucioneve të tjera vendore, me qëllim të forcimit të sundimit të ligjit në Kosovë.

Znj. Apostolova shprehu vullnetin dhe gatishmërinë e Zyrës së BE-së për të përkrahur edhe më tutje Gjykatën Kushtetuese dhe institucionet e tjera në vend, për zbatimin e standardeve evropiane të drejtësisë.

19 dhjetor 2016

Me ftesë të Gjykatës Kushtetuese të Malit të Zi, kryetarja e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës, znj. Arta Rama-Hajrizi, dhe gjyqtarja, znj. Gresa Caka-Nimani, udhëtuan për në Budvë, për të marrë pjesë në Konferencën ndërkombëtare, me temë: "Roli i Gjykatës Kushtetuese në ndërtimin e sundimit të së drejtës: Mbrojtja e të drejtave dhe lirive të njeriut". Konferenca u organizua nga Gjykata Kushtetuese e Malit të Zi dhe nga Zyra e Këshillit të Evropës në këtë vend, me rastin e mijëvjeçarit të shtetësisë dhe të dhjetëvjetorit të pavarësisë së Malit të Zi.

Amantina Tolaj & Bardh Bokshi

Programi i praktikës në Gjykatën Evropiane për
të Drejtat e Njeriut

Strasburg

Gjatë trajnimit në GJEDNJ kemi mësuar gjëra të reja dhe kemi thelluar njohuritë tona në lidhje me institucionet e Strasburgut, praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së, procedurat ditore administrative në GJEDNJ përveç ndërldhjes në mes të GJEDNJ-së dhe KE.

Në aspekt të thellimit të njohurive tona për praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së neve na janë dhënë raste reale të nivelit të Dhomës për të punuar në to. Shumë shpejt kemi kuptuar se duke punuar me rastet e nivelit të Dhomës do të thotë shumë punë dhe shtrirje përtej nivelit tonë të tanishëm të aftësive dhe njohurive të cilat në fund të fundit, u dëshmuam të jenë një eksperiencë që shpërblehet.

Më konkretisht, të punoje në ato raste do të thoshte t'i kushtojë vëmendje çdo argumenti të ngritur nga parashtruesi i kërkesës dhe t'u jepni përgjigje të shpejtë atyre, pavarësisht se sa i parëndësishëm mund të dukej ky argument. Kjo do të thotë se ju duhet të thirreni në praktikë gjyqësore të GJEDNJ-së në mënyrë që të mbështetni arsyetimin tuaj.

Dhe në fund, pasi kemi mbaruar punën me rastet e përmendura, ne kemi prodhuar atë që njihet si "raporte të komunikimit" të cilat janë shqyrtuar më pas nga avokati kryesor i divizionit shqiptar brenda të cilit ne kemi kryer shërbimin tonë.

Është e vetëkuptueshme që kemi marrë reagime shumë të shëndosha nga avokati kryesor i divizionit në lidhje me atë se çfarë kemi bërë mirë dhe çfarë nuk kemi bërë aq mirë sa i përket raporteve të komunikimit të prodhuara nga ne.

Reagimi na ndihmoi të ndryshojmë mendësinë/qasjen tonë dhe se si t'i trajtojmë rastet e reja që na ishin dhënë.

Për më tepër, çdo dy javë kemi bërë analiza dhe kemi diskutuar praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së lidhur me nenet 3, 5, 6 dhe 7 të Konventës së bashku me avokatët nga divizioni shqiptar.

Rastet më mbresëlënëse që ne i kemi diskutuar ishin *Rohlena kundër Republikës Çeke, Slyadnev dhe Svinarenko kundër Rusisë dhe Austin dhe të tjerët kundër Mbretërisë së Bashkuar*. Përveç raporteve të komunikimit të cilat ishin puna e jonë me prioritet, ne gjithashtu kemi shkruar raporte për legjislacionin shqiptar përkitazi me çështjet fetare dhe çështje të tjera.

Gjithashtu kemi shkruar përmbledhje të kërkesave të cilat u dërguan në Regjistrin e Gjykatës nga Kosova dhe nga shqipfolësit në IRJM.

E tërë puna jonë d.m.th raportet e komunikimit, hulumtimi i legjislacionit dhe përmbledhjet e kërkesave janë bërë në gjuhën angleze dhe janë dërguar në divizionin shqiptar për të cilin kemi ofruar shërbimet tona.

Përveç kësaj, pjesëmarrja jonë në seancat e Dhomës së Madhe ishte e një rëndësie thelbësore sepse aty kemi fituar përvojën për mënyrën se si mbahej një seancë e Dhomës së Madhe, për tërë ambientin e saj d.m.th gjyktorja, sjellja e gjyqtarëve, palët, publiku dhe përkthyesit e shquar. Kjo ishte diçka e veçantë në të gjitha aspektet dhe nga pikëpamja profesionale ne ishim të impresionuar me mënyrën se si janë paraqitur parashtruesat nga të dyja palët, avokatët e parashtruesve të kërkesës dhe përfaqësuesit e Qeverisë së paditur.

Argumentet e parashtruara nga ata avokatë konfirmuan se aftësitë e mira prezantuese dhe gjuha e duhur e trupit janë po aq të rëndësishme sa njohuria e vetë ligjit, dhe se në mënyrë që të jetë një avokat i mirë, ai duhet të ketë të gjitha aftësitë e lartpërmendura për shkak se ato janë të ndërvarura.

Ne gjithashtu kemi mbajtur trajnim fillestar për tema siç janë jeta e një aplikimi, zyra private e Kryetarit të Gjykatës, menaxhimi i rasteve, funksioni i Seksioneve, aktivitetet kërkimore, masat e përkohshme, departamentet gjuhësore, mbikëqyrja e ekzekutimit të aktgjykimeve dhe vendimeve, shabllonet dhe mjetet gjyqësore, arkivat dhe puna e Komitetit për Parandalimin e Torturës. Në shumicën e trajnimit fillestar trajtoheshin tema në lidhje me punën e Shkrimores së Gjykatës detyra e së cilës është që t'u sigurojë mbështetje ligjore dhe administrative gjyqtarëve të Gjykatës në ushtrimin e funksioneve të tyre gjyqësore. Shkrimorja përbëhet nga juristë, staf administrativ dhe teknik si dhe përkthyes.

Mësimet e nxjerra

Ka shumë gjëra që mund të mësohen nga procedura e GJEDNJ-së dhe metodat e punës, duke pasur parasysh përvojën e gjatë të kësaj Gjykate në trajtimin e çështjeve të të drejtave të njeriut.

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Kosovës ka bërë përmirësime të konsiderueshme në shumë aspekte që kur ka filluar të veprojë në shtator 2009 dhe ka një përmirësim të dukshëm në cilësinë e aktgjykimeve, aktvendimeve dhe vendimeve. Duke thënë këtë, Gjykata Kushtetuese mund të bëjë një hap në cilësinë e aktgjykimeve të saj, nëse ndjek një procedurë të dyfishtë kontrolli të cilësisë së aktgjykimeve.

Aktgjykimet dhe vendimet e GJEDNJ-së njëherë kontrollohen nga lektorë dhe kontrollues të cilësisë, si nga aspekti gjuhësor po ashtu edhe nga ai ligjor, dhe të dytën herë ato i nënshtrohen një kontrolli përfundimtar nga regjistër mbajtësi ose zëvendësi i tij.

Në këtë drejtim, Gjykata Kushtetuese duhet të ketë një metodë dhe një plan përveç një grupi gjuhëtar dhe profesionist ligjor në mënyrë që të sigurohet një cilësi më e lartë e aktgjykimeve të saj. Gjykata Kushtetuese tashmë në mënyrën e vet zbaton kontrole të cilësisë, megjithatë, duhet të hulumtohen mundësitë që të ketë një kontroll sistematik të cilësisë së aktgjykimeve siç është rasti me GJEDNJ-në.

Një aspekt tjetër shumë interesant që mund ta bëjë Gjykatën Kushtetuese më të qasshme për publikun e gjerë është që të prodhojë broshura – të lehta për t'u lexuar - ku shpjegohet me terma të thjeshtë se me çka

ka të bëjë Gjykata Kushtetuese p.sh. juridiksioni, kërkesat procedurale, e drejta e parashtruesve që të parashtrojnë kërkesa, e të tjera.

Një shembull i mirë është “*GJEDNJ NË 50 PYETJE*” një broshurë e cila shpjegon me fjalë të thjeshta se me çfarë ka të bëjë GJEDNJ dhe çfarë mund të presin parashtruesit ardhshëm kur parashtrojnë kërkesa.

I jemi mirënjohës Kryetares së Gjykatës Kushtetuese të Kosovës dhe të gjithë gjyqtarëve të Gjykatës, Qeverisë Zvicerane dhe Zyrës së Këshillit të Evropës në Prishtinë, mbështetja bujare e të cilëve na e bëri të mundur që të kryejmë programin e praktikës në Gjykatën Evropiane për të Drejta të Njeriut në Strasburg, Francë.

GJEDNJ – Vendime të rëndësishme (1 korrik – 31 dhjetor 2016)

* Procedura për shkarkimin e gjyqtarit të Gjykatës Kushtetuese të Bosnjës dhe Hercegovinës ishin të drejta dhe nuk ndërhyjnë në lirinë e tij të shprehjes

Në vendimin e saj në rastin e *Simić kundër Bosnjë dhe Hercegovinës* (kërkesa nr. 75255/10), Gjykata Evropiane për të Drejta të Njeriut e deklaroi njëzëri kërkesën të papranueshme.

Rasti kishte të bënte me largimin e z. Simić nga detyra e gjyqtarit të Gjykatës Kushtetuese. Duke u bazuar në veçanti në **nenin 6 § 1 (E drejta për një proces të rregullt)** dhe **nenin 10 (Liria e shprehjes)**, z. Simić pretendoi në mënyrë të veçantë se procedurat për shkarkimin e tij kishin qenë të padrejta dhe se ai ishte larguar nga detyra për shkak të deklaratave që ai i kishte bërë publike përmes medieve duke e kritikuar Gjykatën Kushtetuese. Gjykata konstatoi se z. Simić kishte pasur mundësi që ta paraqesë rastin e tij në procedurën para Gjykatës Kushtetuese, si në të shkruar po ashtu edhe në parashtrësata gojore, si dhe të kontrollojë dhe të komentojë të gjitha dokumentet përkatëse, siç kërkohet në procedura të drejta dhe kundërshtuese. Për më tepër nuk mund të pranonte ankesën e tij se nuk ka pasur dëgjim publik për rastin e tij pasi ai nuk kishte kërkuar në asnjë moment gjatë procedurës që seancat të mbahen publikisht. Për më tepër, Gjykata arriti në përfundimin se z. Simić ishte larguar nga detyra për shkak të dëmtimit të autoritetit të Gjykatës Kushtetuese dhe reputacionit të gjyqtarit. Arsyet për shkarkimin e z. Simić kishin qenë, pra, të motivuara nga sjellja që konsiderohej e papajtueshme me funksionin gjyqësor, përkatësisht ai i kishte shkruar një letër një politikani të lartë që i mungonte pavarësia dhe paanësia, dhe jo për shkak të pikëpamjeve të tij të shprehura publikisht në medie.

* Arrestimi i Gari Kasparov dhe të një tjetër aktivisti gjatë një tubimi protestues dhe ndalimi i tyre pasues dekurajoi pjesëmarrjen në politikë të opozitës

Rasti *Kasparov dhe të tjerët kundër Rusisë (Nr. 2)* (kërkesa nr. 51988/07), kishte të bënte me arrestimin e Garri Kasparov, ish-kampion Botëror të Shahut dhe aktivist politik, së bashku me një tjetër aktivist, Aleksander Averin, në një tubim protestues në Moskë dhe ndalimin pasues të dy burrave. Aktgjykimi i Dhomës në rastin Kasparov dhe të tjerët kundër Rusisë (nr.2), Gjykata Evropiane për të Drejta të Njeriut njëzëri konstatoi, se **ka pasur shkelje të nenit 11 (Liria e tubimit dhe e organizimit)** dhe të **nenit 6 § 1 (E drejta për një proces të rregullt)** të

Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut në lidhje me parashtrësit e kërkesës z. Kasparov dhe z. Averin; **shkelje të nenit 5 (E drejta për liri dhe siguri)** të Konventës Evropiane për shkak të ndalimit administrativ të z. Averin në stacionin e policisë në Moskë për 48 orë, që kishte tejkaluar afatin prej tre-orësh sipas ligjit të brendshëm, por nuk ka pasur shkelje të nenit 5 në lidhje me ndalimin e z. Kasparov në stacionin policor, pasi ai nuk e kishte tejkaluar këtë afat kohor; dhe me gjashtë vota në një, se nuk kishte nevojë për të shqyrtuar ankesën sipas nenit 18 (Kufiri i zbatueshmërisë së kufizimeve të të drejtave).

Si në një numër të rasteve të tjera identike ruse të cilat kanë ardhur në Gjykatë, tubimi i pamohueshëm paqësor i parashtrësve të kërkesës ishte shpërndarë, parashtrësit ishin arrestuar dhe dënuar me pesë ditë burgim në procedurë administrative pa ndonjë vlerësim të trazirave që kishin shkaktuar ose kurrfarë mundësie për të parashtruar dëshmi në mbështetje të versionit të tyre të ngjarjeve. Gjykata konstatoi se masat e ndërmarra kundër parashtrësve të kërkesës kishte potencial serioz për të penguar përkrahësit e tjerë të opozitës dhe publikut në përgjithësi nga prania në demonstrata dhe, në përgjithësi, të marrë pjesë në debat të hapur politik.

* Monitorimi i përdorimit të internetit të një punonjësi dhe shkarkimi i tij si rezultat ishte i justifikuar

Në rastin e *Barbulescu kundër Rumanisë* (kërkesa nr. 61496/08), Gjykata Evropiane për të Drejtat e Njeriut konstatoi, me gjashtë vota ndaj një, se **nuk ka pasur shkelje të nenit 8 (E drejta për respektimin e jetës private dhe familjare)** të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut.

Rasti kishte të bënte me shkarkimin e z. Barbulescu nga punëdhënësi i tij, një kompani private, për shfrytëzimin e internetit të kompanisë për qëllime personale gjatë orarit të punës në kundërshtim me rregulloret e brendshme. Gjykata konstatoi, në veçanti, se ishin të përfshira jeta private e z. Barbulescu dhe korrespondenca e tij. Megjithatë monitorimi i komunikimeve të tij nga punëdhënësi kishte qenë i arsyeshëm në kontekstin e procedurave disiplinore.

* Refuzimi i autoriteteve hungareze për t'i siguruar një OJQ-je informata në lidhje me punën e avokatit mbrojtës ex officio ishte në shkelje të së drejtës për qasje në informata

Në rastin e *Magyar Helsinki Bizottság kundër Hungarisë* (kërkesa nr. 18030/11), Gjykata Evropiane për të Drejta të Njeriut konstatoi, me 15 vota ndaj 2 votave, se **ka pasur shkelje të nenit 10 (Liria e shprehjes)** të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut.

Rasti kishte të bënte me refuzimin e autoriteteve për t'i siguruar një OJQ-je informata në lidhje me punën e avokatit mbrojtës sipas detyrës zyrtare, pasi autoritetet kishin klasifikuar atë informatë si të dhënë personale që nuk i nënshtrohej zbulimit sipas ligjit hungarez. Gjykata vërejti se informata e kërkuar nga policia nga parashtruesi i kërkesës OJQ ishte e nevojshme që ajo të përfundojë studimin për funksionimin e sistemit të mbrojtësve publikë duke u kryer nga ajo në cilësinë e një organizate jo-qeveritare për të drejta të njeriut, me qëllim që të kontribuojë në diskutime për një çështje me interes të qartë publik.

Sipas mendimit të Gjykatës, mohimi i qasjes së parashtruesit të kërkesës OJQ në informatat e kërkuara nga autoritetet e brendshme ka dëmtonuar ushtrimin e lirisë së OJQ-së për të marrë dhe dhënë informata, në mënyrë që godet në substancë të drejtat e saj nga neni 10. Gjykata vuri në dukje se objekti i çështjes së studimit në fjalë kishte të bënte me efikasitetin e sistemit të mbrojtës publik, një çështje që ishte e lidhur ngushtë me të drejtën për gjykim të drejtë, një e drejtë themelore në ligjin hungarez dhe të drejtën e një rëndësie të madhe në bazë të Konventës, dhe theksoi se OJQ-ja kishte dashur që të shqyrtojë teorinë e saj se modeli i emërimeve të përsëritura të të njëjtëve avokatë ishte jofunksionalë.

Gjykata konstatoi në mënyrë të veçantë se të drejtat e privatësisë së mbrojtësve publikë nuk do të ishin ndikuar negativisht me aprovimin e kërkesës së OJQ-së për informata, sepse edhe pse kërkesa për informata kishte të bënte pa dyshim me të dhëna personale, ajo nuk përfshinte informata jashtë domenit publik. Gjykata gjithashtu konstatoi se ligji hungarez, siç interpretohet nga gjykatat e brendshme, e kishte përjashtuar çdo vlerësim kuptimplotë të të drejtave të lirisë së shprehjes të parashtruesit të kërkesës OJQ-së, dhe konsideron se në rastin konkret, çdo kufizim ndaj publikimit të propozuar të parashtruesit të kërkesës OJQ-së – që kishte për qëllim që të kontribuonte në një debat për një çështje të interesit të përgjithshëm – duhej t'i ishte nënshtruar shqyrtimit përfundimtar.

Në fund, Gjykata konsideroi se argumentet e Qeverisë nuk ishin të mjaftueshme që të tregojnë se ndërhyrja ndaj të cilës ishte ankuar ishte “e nevojshme në një shoqëri demokratike”, dhe konstatoi se, pavarësisht diskrecionit të lënë Shtetit të paditur (“liria e vlerësimit” të saj), nuk kishte pasur një marrëdhënie të arsyeshme të proporcionalitetit ndërmjet masës ndaj së cilës ishte ankuar (refuzimi për të siguruar emrat e mbrojtësit ex officio dhe sa herë ata kishin qenë të caktuar për të vepruar si avokat në juridiksione të caktuara) dhe qëllimin legjitim të ndjekur (mbrojtja e të

drejtave të tjerëve).

* Vëzhgimi i paligjshëm nga një kompani e sigurimit të një viktime të aksidentit rrugor kishte shkelur të drejtën e saj të privatësisë

Në rastin **Vukota- Bojić kundër Zvicrës** (kërkesa nr. 61838/10), Gjykata Evropiane për të Drejta të Njeriut konstatoi, me gjashtë vota ndaj një vote, se **ka pasur shkelje të nenit 8 (E drejta për respektimin e jetës private dhe familjare)** të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut; dhe, njëzëri, se **nuk ka pasur shkelje të nenit 6 (E drejta për gjykim të drejtë)** të Konventës Evropiane.

Znj. Vukota-Bojić kishte qenë e përfshirë në një aksident trafiku rrugor, dhe më pas kishte kërkuar pension invalidor. Pas një mosmarrëveshjeje me siguruesit e saj lidhur me shumën e pensionit të aftësisë së kufizuar dhe të viteve të procesit gjyqësor më vonë, siguruesi i saj kërkoi që ajo t'i nënshtrohet ri-kontrollit mjekësor, për të krijuar prova shtesë në lidhje me gjendjen e saj. Kur ajo nuk pranoi, siguruesi angazhoi hetues privatë për të kryer vëzhgimin e fshehtë të saj. Provat që kishin marrë janë përdorur në procedurat gjyqësore pasuese, që rezultuan në një reduktim të përfitimeve të znj. Vukota- Bojić. Ajo u ankua se vëzhgimi ka qenë shkelje e së drejtës së saj për respektimin e jetës private, dhe se ajo nuk duhet të ishte pranuar në procedurë. Gjykata gjeti se veprimet e siguruesit përfshinin përgjegjësinë e shtetit në bazë të Konventës, pasi që kompania e sigurimeve e paditur konsiderohej si autoritet publik në bazë të ligjit zviceran. Ajo gjithashtu konstatoi se përgjimi i fshehtë i urdhëruar ishte ndërhyrje në jetën private të znj. Vukota-Bojić, edhe pse ajo ishte kryer në vende publike, pasi që hetuesit kishin mbledhur dhe ruajtur të dhëna në mënyrë sistematike dhe i kishin përdorur ato për një qëllim të veçantë. Për më tepër, vëzhgimi nuk parashihej me ligj, pasi që dispozitat e ligjit zviceran në të cilat ai bazohej ishin pamjaftueshëm të sakta. Në veçanti, ato nuk kishin rregulluar me qartësi kur dhe për sa kohë mund të kryhej vëzhgimi, dhe se si të dhënat e marra nga vëzhgimi duhet të ruhen dhe të jenë në dispozicion. Prandaj, ka pasur shkelje të nenit 8.

Gjykata gjithashtu gjeti se përdorimi i dëshmive të vëzhgimit në rastin e znj. Vukota- Bojić kundër siguruesit të saj nuk e kishte bërë procedurën të padrejtë. Asaj i ishte dhënë një mundësi e drejtë për të kontestuar provat e marra nga vëzhgimi, dhe gjykata vendase kishte nxjerrë një vendim të arsyetuar se pse ato duhet të pranohen.

(Për më shumë detaje vizitoni faqen e internetit të Gjykatës Evropiane për të Drejta të Njeriut: www.echr.coe.int)

1. Republika e Moldavisë - Konferencë në Gjykatën Kushtetuese

2-3 mars 2017

Chisinau - Konferencë në bashkëpunim me Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Moldavisë për *“Evolucionin e kontrollit kushtetues në Evropë: mësimet e nxjerra dhe sfidat”*. Kjo konferencë do të bashkë-financohet në Këshillin e Evropës/Korniza Programore për Bashkëpunim e Bashkimit Evropian (KPC).

2. Seanca e 110-të Plenare e Komisionit të Venecias të Këshillit të Evropës

10 – 11 mars 2017

Venecia - Scuola Grande di San Giovanni Evangelista.

3. Konferenca Botërore për Drejtësinë Kushtetuese – Byroja

11 mars 2017

Venecia - Takimi i 11-të i Byrosë së Konferencës Botërore të Drejtësisë Kushtetuese.

4. Drejtësia kushtetuese - Unioni i Gjykatave dhe Këshillave Kushtetuese Arabe

Mars 2017

Unioni i Gjykatave dhe Këshillave Kushtetuese Arabe do të mbajë një Simpozium për *“Zhvillimin e fundit në*

botën arabe: Eksperienca e gjyqësorit kushtetues Arab në fushën e të drejtës për barazi, liri fetare dhe kulturore”.

5. Afrikë – Drejtësia kushtetuese

23 – 26 prill 2017

Cape Town - Konferenca e Juridiksioneve Kushtetuese të Afrikës do të mbajë Kongresin e saj të IV-të me temë: *“Forcimi i pavarësisë së gjyqësorit dhe respektimi i sundimin e ligjit”*.

6. Bjellorusi - Konferencë në Gjykatën Kushtetuese

Maj 2017

Minsk - Konferencë në bashkëpunim me Gjykatën Kushtetuese për, *“Rolin e organeve të shqyrtimit kushtetues në sigurimin e sundimit të ligjit në bërjen e rregullave dhe zbatimin e ligjit”*. Kjo konferencë është e financuar nga Këshilli i Evropës/Programi i Bashkimit Evropian: *“Korniza Programore për Bashkëpunim në Vendet e Partneritetit Lindor”*.

7. Drejtësia Kushtetuese – Këshilli i përbashkët

18 – 19 maj 2017

Karlsruhe - Gjykata Kushtetuese Federale e Gjermanisë do të jetë nikoqire e takimit të 16-të të Këshillit të Përbashkët për Drejtësi Kushtetuese të Komisionit të Venecias.

8. Seanca e 111-të plenare e Komisionit të Venecias të Këshillit të Evropës

16 – 17 qershor 2017

Venecia - Scuola Grande di San Giovanni Evangelista.

9. Konferenca e Gjykatave Kushtetuese të Evropës - Kongresi XVII-të

28 qershor – 1 korrik 2017

Batumi - Konferenca e Gjykatave Kushtetuese të Evropës do të mbajë kongresin e saj të XVII-të në temën: *“Roli i Gjykatës Kushtetuese në respektimin dhe zbatimin e parimeve kushtetuese”*.

Aktgjykim

KO 73/16

Parashtrues

Avokati i Popullit

Kërkesë për vlerësimin e kushtetutshmërisë së Qarkores Administrative nr. 01/2016, të nxjerrë nga Ministria e Administratës Publike të Republikës së Kosovës, më 21 janar 2016

I. Në vitin 2010, Parlamenti miratoi një ligj të ri për Pagat e Nëpunësve Civilë. Në vitin 2015, Qeveria miratoi Rregulloren për Klasifikimin e Vendeve të Punës në Shërbimin Civil në bazë të ligjit të lartpërmendur. Përveç kësaj, Qeveria miratoi edhe një katalog të vendeve të punës në Shërbimin Civil me qëllim të krijimit të një sistemi të gradave uniforme, pozitive dhe pagave në të gjitha institucionet publike që financohen nga buxheti i Kosovës. Në vitin 2016, si një masë për zbatimin e mëtejshëm, Qeveria miratoi një Qarkore Administrative duke kërkuar nga Avokati i Popullit që të klasifikojë dhe vendosë nëpunësit e saj civilë në pozicione dhe grada të miratuara nga Qeveria. E njëjta Qarkore Administrative, që përmban të njëjtat kërkesa, është dërguar edhe në Gjykatën Kushtetuese, si dhe të gjitha institucioneve tjera të pavarura të renditura në Kapitullin XII të Kushtetutës, përkatësisht Auditori i Përgjithshëm, Komisioni Qendror i Zgjedhjeve, Banka Qendrore, Komisioni i Pavarur për Media. Nëpërmjet Qarkores Administrative, Qeveria ka kërkuar që institucionet e lartpërmendura të dorëzojnë propozimet e tyre për klasifikimin e tyre të brendshëm të vendeve të punës dhe vendosjen në Qeveri për shqyrtim dhe miratim. Qëllimi ishte që të përcaktohet klasifikimi i tyre në katalogun e vendeve të punës në Shërbimin Civil dhe të vendosin nëpunësit civilë brenda këtyre institucioneve përkatëse në pozicionet dhe gradat e miratuara nga Qeveria. Qarkorja Administrative u kontestua më pas në Gjykatën Kushtetuese në bazë të pretendimeve se ishte jokushtetuese dhe se nuk ka respektuar parimin e pavarësisë së dhënë për këto institucione. Avokati i Popullit si parashtrues i kërkesës në këtë rast ka pretenduar se Qeveria ka shkelur garancitë kushtetuese të pavarësisë së Avokatit të Popullit, Gjykatës Kushtetuese dhe institucioneve

të tjera të pavarura të radhitura në Kapitullin XII të Kushtetutës. Kjo shkelje pretendohet se është kryer duke ndërhyrë në çështjet e brendshme të organizatës, buxhetit dhe menaxhimit të stafit.

II. Gjykata pranoi çështjen për shqyrtim dhe konsideroi se ajo ka ngritur çështje serioze të fakteve dhe ligjit që duhet të shqyrtohet në themel, me anë të Aktgjykimit. Çështjet kryesore me të cilat Gjykata Kushtetuese kishte të bënte konsistonin në i) nëse Qeveria, kur kishte miratuar Qarkoren Administrative, kishte marrë në konsideratë vendin dhe statusin e veçantë kushtetues të institucioneve të pavarura dhe garancitë kushtetuese për pavarësinë e tyre funksionale, organizative dhe financiare ; dhe ii) nëse parimi juridik “pagë të barabartë për punë të barabartë”, ishte i zbatueshëm në pikëpamje kushtetuese duke pasur parasysh gjendjen e tyre kushtetuese.

Gjykata Kushtetuese konstatoi se Qarkorja Administrative e kontestuar kishte prekur statusin kushtetues të institucioneve të pavarura dhe se ajo kishte ndikim substancial në lidhje me statusin e tyre organizativ, funksional dhe financiar. Gjykata nuk e kontestoi autoritetin e Qeverisë për të unifikuar klasifikimin e vendeve të punës dhe gradave, si pjesë e detyrimeve të saj të administratës publike. Megjithatë, Gjykata theksoi se kur vepron kështu, Qeveria duhet të marrë parasysh statusin e veçantë të Avokatit të Popullit, Gjykatës Kushtetuese dhe institucioneve të tjera të pavarura në pajtim me garantimin e tyre kushtetues të pavarësisë. Prandaj, Gjykata konsideron se përgatitja, përmbajtja dhe zbatueshmëria e çfarëdo norme që lidhen me funksionimin e tyre dhe përsëkrimet e brendshme të punës dhe shpërblimit duhet të zhvillohen në mënyrë adekuate dhe të zhvilluar në mënyrë të përshtatshme dhe të vendosur.

Sipas Aktgjykimit, Gjykata u pajtua se Qeveria ka një prerogativë kushtetuese dhe detyrë për të vepruar si një nga hartuesit e politikave të shtetit, duke përfshirë në fushën e klasifikimit dhe kategorizimit të vendeve të punës. Megjithatë, Gjykata vlerësoi se pavarësisht nga prerogativat e lartpërmendura të Qeverisë, nuk mund të pritët që personeli i institucioneve kushtetuese të pavarura duhet të jetë në përputhje në mënyrë identike me sistemin e rekrutimit, klasifikimit të vendeve të punës, kategorizimit dhe shpërblimit të paraparë me një akt ligjor të natyrës së përgjithshme të Qeverisë, apo ndonjë akt të ekzekutivit, pa marrë parasysh specifikat dhe veçantitë e institucioneve në fjalë.

Në pjesën përfundimtare të Aktgjykimit, Gjykata vërejti se me Qarkoren e kontestuar Administrative nuk kishte marrë parasysh qëndrimin unik të Avokatit të Popullit dhe të Gjykatës Kushtetuese, si institucion kushtetues të pavarur, duke pasur parasysh se Qarkorja është përgatitur pa pjesëmarrjen e institucioneve të përfshira ose pa marrë parasysh mendimet e shprehura. Për këto arsye, Gjykata deklaroi se Qarkorja Administrative e lëshuar nga Qeveria ka shkelur në tërësi dispozitat e Kushtetutës të përcaktuara në Kapitullin VII [Gjykata Kushtetuese] dhe XII [Institucionet e Pavarura].

Përkitazi me palët që janë të autorizuar për të parashtruar kërkesë për vlerësimin e kushtetutshmërisë në Gjykatën Kushtetuese, bazuar në Nenin 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës:

1. Gjykata Kushtetuese vendos vetëm për rastet e ngritura para gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar.
2. Kuvendi i Kosovës, Presidenti i Republikës së Kosovës, Qeveria dhe Avokati i Popullit janë të autorizuar të ngrenë rastet në vijim:
  - (1) çështjen e përputhshmërisë së ligjeve, të dekreteve të Presidentit e të Kryeministrit dhe të rregulloreve të Qeverisë, me Kushtetutën;
  - (2) përputhshmëria e Statutit të Komunës me Kushtetutën.
3. Kuvendi i Kosovës, Presidenti i Republikës së Kosovës dhe Qeveria janë të autorizuar të ngrenë çështjet në vijim:
  - (1) konflikti në mes të kompetencave kushtetuese të Kuvendit të Kosovës, Presidentit të Republikës së Kosovës dhe Qeverisë së Kosovës;
  - (2) përputhshmëria e referendumit të propozuar me Kushtetutën;
  - (3) përputhshmëria e shpalljes së Gjendjes së Jashtëzakonshme dhe veprimeve të ndërmarra gjatë Gjendjes së Jashtëzakonshme me Kushtetutën;
  - (4) përputhshmëria e një amendamenti të propozuar kushtetues me marrëveshjet e detyrueshme ndërkombëtare, të ratifikuara sipas kësaj Kushtetute dhe rishikimi i kushtetutshmërisë së procedurës së ndjekur;
  - (5) nëse është shkelur Kushtetuta gjatë zgjedhjes së Kuvendit.

4. Komuna është e autorizuar të kontestojë kushtetutshmërinë e ligjeve ose të akteve të Qeverisë, të cilat cenojnë përgjegjësitë komunale ose zvogëlojnë të hyrat e komunës, në rast se komuna përkatëse është prekur nga ai ligj ose akt.
5. Dhjetë (10) a më shumë deputetë të Kuvendit të Kosovës, brenda një afati prej tetë (8) ditësh nga dita e miratimit, kanë të drejtë të kontestojnë kushtetutshmërinë e çfarëdo ligji ose vendimi të miratuar nga Kuvendi, si për përmbajtjen, ashtu edhe për procedurën e ndjekur.
6. Tridhjetë (30) a më shumë deputetë të Kuvendit të Kosovës, janë të autorizuar të ngrenë çështjen nëse Presidenti i Republikës së Kosovës ka kryer shkelje serioze të Kushtetutës.
7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj.
8. Gjykatat kanë të drejtë t'i referojnë Gjykatës Kushtetuese çështje përkitazi me përputhshmërinë kushtetuese të një ligji, nëse ajo përputhshmëri është ngritur gjatë procedurës gjyqësore dhe gjykata referuese nuk është e sigurt për përputhshmërinë e ligjit të kontestuar me Kushtetutën dhe nëse vendimi i gjykatës referuese për rastin e caktuar, varet nga përputhshmëria e ligjit në fjalë.
9. Kryetari i Kuvendit të Kosovës duhet të referojë amendamentet kushtetuese të propozuara para miratimit në Kuvend, me qëllim që të konstatohet nëse amendamenti i propozuar i zvogëlon të drejtat dhe liritë e garantuara me kapitullin II të Kushtetutës.
10. Juridiksioni shtesë mund të rregullohet me ligj.

Si fillon procedura para Gjykatës?

Fillimi i procedurës në Gjykatën Kushtetuese bëhet përmes paraqitjes së kërkesës në Gjykatë.

Kërkesa parashtrohet duke e plotësuar formularin e kërkesës, të cilin mund ta shkarkoni nga ueb-faqja e Gjykatës ose ta kërkonti drejtpërdrejt në Gjykatë (edhe pse kjo mund t'ju marrë më shumë kohë).

Para se ta plotësoni formularin e kërkesës, ju lutemi që të konsultoni “Udhëzimet” për plotësimin e formularit, të cilin mund ta gjeni gjithashtu në ueb-faqen e Gjykatës Kushtetuese.

Pasi ta keni plotësuar formularin e kërkesës, ju duhet ta dorëzoni atë personalisht në Gjykatë, gjatë orarit të rregullt të punës, ose nëpërmjet postës së rregullt apo me postë elektronike (e-mail).

Kërkesat duhet të jenë të arsyetuara dhe atyre duhet t'u bashkëngjiten provat dhe të gjitha dokumentet e tjera të nevojshme (mos i dorëzoni dokumentet origjinale për shkak se ato nuk do t'ju kthehen pas përfundimit të shqyrtimit të lëndës).

Çfarëdo pyetje në lidhje me këtë mund ta drejtoni në adresën elektronike: gjkata.kushtetuese@gjk-ks.org.

Çfarë është procedura para Gjykatës?

Në rast se Gjykata Kushtetuese konstaton se kërkesa është e lejueshme, ajo do të kërkojë nga pala tjetër të parashtrojë përgjigjen apo dokumentet e saj të ndërlidhura me kërkesën.

Mungesa e përgjigjes nga pala tjetër nuk ndikon në procedurën para Gjykatës Kushtetuese.

Procedura zhvillohet në formë të shkruar. Sidoqoftë, Gjykata mund të vendos të mbajë shqyrtim publik kur të jetë e nevojshme, që të shqyrtohen çështje të rëndësishme për marrjen e vendimit.

Parashtruesi i kërkesës mund ta paraqet rastin e tij/saj para Gjykatës Kushtetuese apo mund ta përcaktojë personin i cili do ta përfaqësojë atë.

Në këtë rast, parashtruesi i kërkesës këshillohet të angazhojë avokat për të përfaqësuar lëndën e tij.

Kërkohet nga përfaqësuesi i juaj ta paraqesë autorizimin me shkrim.

INFORMATA PËR GJYKATËN

Ndërtesa e Gjykatës Kushtetuese:

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Kosovës, që nga funksionalizimi i saj më 2009, është e vendosur në ish-objektin e Trupave Mbrojtëse të Kosovës, që ndodhet në qendër të Prishtinës, në lagjen “Pejton”. Ky lokacion i Gjykatës, në qendër të kryeqytetit, është simbol i qasjes së barabartë të të gjithë qytetarëve dhe të palëve të tjera të autorizuar në drejtësinë kushtetuese. Ky objekt ndër vite është përshtatur për nevojat dhe për natyrën e punës së Gjykatës Kushtetuese. Kjo është bërë me ndihmën e donatorëve, siç është ndërtimi i sallës së gjykimeve, që është financuar nga Gjykata Kushtetuese e Republikës së Turqisë në vitin 2010, themelimi i Bibliotekës së Gjykatës, e cila u mbështet në tërësi nga projekti i GIZ-it për Reformë Ligjore, si dhe sigurimi i zyrave shtesë (kontejnerë), donacion nga Gjykata Kushtetuese e Republikës së Turqisë në vitin 2011. Ky objekt ka gjithsej 784 m2 dhe shfrytëzohet nga 65 punonjës të Gjykatës.

ADRESA

Rruga: “Perandori Justinian”, nr. 44, 10000, Prishtinë

Tel: +381 (0)38 60 61 62

Mob: +377 (0)45 200 595; +377 (0)45 200 576

Fax: +381 (0)38 60 61 70

E-mail: gjykata.kushtetuese@gjk-ks.org

Ueb: www.gjk-ks.org